

Formanden: Sammen med denne sag foretages den under punkt 3 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ungdomsklubber m. v. i Grønland.

(Lovforslaget (nr. 105) findes i tillæg A. sp. 1193, fremsættelsen i tidenden sp. 2812).

Dupont: Forslaget til lov om skolevæsenet i Grønland er i sin udformning på én gang en ajourføring af den danske folkeskolelov og en række tekstanmærkninger til de årlige finanslove. Så vidt er det foreliggende forslag udtryk for, at der skabes en tiltrængt sammenhæng. Tekstanmærkningerne indeholder betydelige afvigelser fra den oprindelige lov for skolevæsenet i Grønland, der blev vedtaget i 1950. Skolevæsenet og den pædagogiske undervisning har i disse 16 år gennemgået en rivende udvikling. Den grønlandske skoledirektør og Grønlandsministeren fortjener derfor ikke utak for fremsættelsen af dette forslag til en ajourføring, der også i sit sigte og pædagogisk tager hensyn til de særlige grønlandske forhold.

Der er da også stort set enstemmighed i landsrådet om dette lovforslag, og det er vel ud fra den betragtning, Grønlandsministeren bl. a. lader følgende komme til udtryk i sin fremsættelse:

„Det må fortsat være målet, at grønlanderne selv efterhånden varetager samfundsopgaverne, men for at de kan gøre det, må de uddannes hertil, og dette forudsætter igen gode grundlæggende skolekundskaber.“

Så vidt kan jeg give lovforslaget tilsagn om en velvillig behandling, men en række spørgsmål melder sig dels på baggrund af den debat, der er ført i Grønland, dels på baggrund af, at lovforslaget ikke helt tilgodeser de seneste års pædagogiske udvikling. Disse spørgsmål af principiel art mener jeg bør gennemdrøftes i udvalget.

Mit første spørgsmål til Grønlandsministeren bliver da, om det er helt nødvendigt at få lovforslaget igennem i denne samling. Der bør gives mulighed for nye overvejelser gennem udvalgsarbejdet og måske også besøg i Grønland. Det ville, selv om det drejer sig om skole og pædagogik, være rart at vurdere forholdene på stedet. På

baggrund af den debat, der har fundet sted, vil der være grund til nøjere eftertanke også for landsrådet — det gælder bl. a. spørgsmålet om børnehaveklasserne. Når en ny overvejelse efterlyses, skyldes det, at jeg har forstået forholdet sådan, at landsrådet egentlig gerne ville have det lovfæstet som noget bestemt, at der skulle etableres børnehaveklasser i alle større byer, mens der efter lovforslaget kun skal etableres klasser, hvis lokaler og arbejdskraft er for hånden.

Dertil kommer, at skoleinspektør Ingmar Egedé i Grønlandsposten den 14. april 1965 skriver:

„En omarbejdelse af den i Danmark benyttede skolemodenhedsprøve har sammen med lærernes udtalelser om de prøvede børn i Egedesminde vist, at kun 23 af 67 børn et halvt år ind i 1. klasse var skolemodne. Resten vil være hæmmet af en for tidlig start i skolen resten af deres skoletid.“

På denne baggrund foreslår skoleinspektøren, at børnehaveklassen udstrækkes til 2 år, og at skolegangen i 1. klasse først begynder i 8 års alderen. Dette sidste forslag om udsættelse af skolegangen er jeg ikke enig med skoleinspektøren i, men det er dog et spørgsmål, om ikke det bør tilstræbes, at børnene starter i børnehaveklasse f. eks. i 5 års alderen for derved at få en hurtigere tilpasning til undervisningen i dansk og til skolelivet i det hele taget.

Selve strukturen i lovforslagets § 17 er der også god anledning til at kigge nærmere efter i sømmene. Der er vel ikke absolut grund til at kopiere 1958-lovens muligheder for delt og udelt skole på den grønlandske skole. Erfaringerne i Danmark er jo gået i retning af, at omkring 65 pct. af samtlige klasser føres udelte frem til 7. klasse. Den mindre klassekvotient og de særlige forhold i Grønland må gøre det muligt og måske også nødvendigt at gennemføre det udelte skoleprincip med differentieret undervisning også for derved lettere at kunne finde ud af børnenes placering i uddannelsen efter 14 års alderen. Det behøver ikke at udelukke gennemførelsen af erhvervsbetonet undervisning på 8., 9. og 10. klassetrin, ligesom børnene såvel med som uden forberedelsesår må kunne overgå til den 3-årige reallinje.